
Při vyklízení vyplavených domů jsem si uvědomila, jak moc televizní záběry zkreslily realitu

---

21. 6. 2011, autor: Anežka Fialová, rubrika: Studenti

Katastrofální březnové tsunami sledovala Anežka Fialová, která studuje na tokijské univerzitě Waseda, naštěstí jen v místních médiích. Jak vypadá situace v poničených částech Japonska, které všichni znají z televize, se přesvědčila na vlastní oči, když se zapojila do dobrovolnického programu.

Co vás přivedlo k nápadu přihlásit se do programu Reconstruction Support Project for the Great East Japan Earthquake?

Už od březnových událostí jsem byla rozhodnutá, že pokud se příležitost nabídne, ráda bych se nějakým způsobem podílela na obnově postižených oblastí. Byla jsem v pozitivním slova smyslu ohromená, jak se Japonci s celou katastrofou potýkali, a protože za těch několik měsíců, co jsem zde strávila, vděčím Japoncům za mnoho hezkých zážitků, brala jsem to i jako určitou formu symbolického vyjádření vděčnosti a spoluúčasti. Když jsem se potom dozvěděla o tom, že probíhá nábor do dobrovolnického projektu, neváhala jsem.

Hlásilo se hodně studentů?

Dobrovolnický spolek univerzity Waseda uspořádal už během dubna a května několik víkendových výjezdů do zasažených oblastí. Pokud vím, každého výjezdu se zúčastnilo kolem 30 lidí. V termínu, kdy jsem se výjezdu účastnila já, se ale přihlásilo šedesát studentů. Naprostá většina z nich byli Japonci, ale byli přítomni i studenti z Koreje a Tchajwanu. Není mi známo, že by se tohoto programu zúčastnili i studenti z Evropy či USA. Je ale také pravda, že jednou z podmínek účasti je i schopnost komunikace v japonštině.

Neměla jste obavy z možné radiace?

Oblast, ve které jsme se pohybovali (město Kesennuma v prefektuře Miyagi) se nachází na severu ostrova Honšú, odhadem zhruba 200 kilometrů severně od jaderné elektrárny Fukushima Daiichi. Přitom v současné době se evakuační zóna pohybuje v rozptylu 20 až 50 kilometrů od elektrárny. Samozřejmě vývoj dávkových příkonů radioaktivity sledují a při pohybu mimo evakuační zónu se není čeho bát.

Při práci jsme navíc používali roušky a jiné ochranné oděvy – ani ne tak ze strachu před kontaminací terénu jako spíš z čistě praktických důvodů. Jenom pro informaci: dávkový příkon v prefektuře Miyagi se v polovině května pohyboval kolem 0,075 mikrosievertů za hodinu, což je méně, než například tvoří přirozené radioaktivní pozadí v Praze (14. 6. 2011 bylo podle Státního ústavu radiační ochrany 0,116 mikrosievertu za hodinu – pozn. red.).

Kde a jakým způsobem jste pomáhali?

V městě Kesennuma v prefektuře Miyagi. Je to jedno z míst, kde se pořídily záběry vlny tsunami, které obletěly celý svět. Naše práce spočívala ve vyklízení vyplavených objektů. Nejprve jsme odklidili a vytřídili dřevěné, kovové a jiné zbytky a následně vyváželi naplavenou zeminu a čistili dům. Nejednalo se o nijak zvlášť namáhavou fyzickou činnost, o nic horší, než je obyčejná práce na zahradě.

Nezanedbatelnou pomocí místním znamená i shromažďování věcí osobní či citové hodnoty. Tyto předměty se schraňují a hledají se jejich původní majitelé, kterým se vrací. Vazba na rodinu a její historii je v Japonsku velmi silná a jakákoliv památka na rodinné předky má velký význam.

Jaká je současná situace v dané lokalitě?

To, že jsem zasaženou lokalitu mohla vidět na vlastní oči, pro mě mělo velký význam – především v tom, že jsem si uvědomila, jak moc televizní záběry zkreslují realitu. Samozřejmě že se na pobřeží nacházejí oblasti, které byly přímo vystaveny přílivové vlně, a tím pádem z nich nezbylo nic než trosky, které se odklízejí za pomoci těžké techniky. Je tam ale také spousta domů, které byly „pouze“ vyplaveny – asi jako u nás v Praze při povodních. Tam především je zapotřebí práce dobrovolníků, protože jsou to domy, které se budou moci po vyklízení znovu používat.

Ale zároveň zůstala velká část města díky zvládnuté japonské krajině vlnou tsunami nepoškozená, což právě v televizních záběrech nebylo vůbec patrné. Od ničivých březnových událostí uplynuly tři měsíce, takže jsou už obnovené všechny pozemní komunikace a stále se pracuje na likvidaci troskek. Všude jsou vidět vytříděné hromady např. kovových traverz, automobilů a dřeva. Stále ale v krajině i ve městě zbývá mnoho zhroutených domů, odplavených střech a tak podobně. I když by se tedy dalo říct, že se situace jistě způsobem zlepšuje, rekonstrukce oblasti je běh na dlouhou trať, očekává se, že to bude trvat i několik let. I proto místní orgány apelují na obyvatele, protože bez dobrovolníků se obnova neobejde.

Jaká na místě vládne atmosféra a jak zvládají místní obyvatelé danou situaci?

Obyvatelé, se kterými jsme se přímo setkali, se s námi podíleli na vyklízení objektů. Nikdo z nich neztratil při katastrofě žádné rodinné příslušníky, ale to nicméně nemění nic na faktu, že ze zhruba 74 tisíc obyvatel zemřelo nebo se pohřešuje hrozivých 1200 lidí.

Navenek nepůsobili nijak zkroušeným dojmem, naopak svojí energičností byli motorem celé dobrovolnické skupiny. Ale jak jsem později od svých spolužáků slyšela, místní jsou i na japonské poměry známí svojí uzavřeností a snahou neobtěžovat ostatní svými problémy. Jinak jsou poničené oblasti spíše prázdné, občas tu projede vojenský džíp, tu a tam pracuje těžká technika a najdou se i pěší chodci. Do přístavu ale připlouvá v pravidelných intervalech trajekt a jezdí tam autobusy. Takže o město duchů se v žádném případě nejedná. Život se na postižená místa vrací, sice pomalu, ale po zkušenostech, které si z Japonska odvážím, jsem si jistá, že pracovitý přístup Japoncům vydrží a ponese své ovoce.

Anežka Fialová, studentka FSV

V Praze studuje navazující magisterský program ekonomie na FSV a bakalářský program Japonská studia na FF. Na tokijskou univerzitu Waseda se dostala v rámci meziuniverzitního výměnného pobytu a v současné době zde absolvuje roční program na School of International Liberal Studies, zaměřený na japonský jazyk a sociálněvědní obory v kontextu Japonska a Dálného východu.

Anežka Fialová, studentka FSV